

สรุปรายงานการเข้าเยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ของรัฐมนตรีกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัวมาเลเซีย

ดาโต๊ะซรี ซาห์รีซัต อับดุล จาลิล (Dato' Seri Shahrizat Abdul Jalil)

วันที่ 18 ธันวาคม 2545 เวลา 10.00 – 10.30 น.

ณ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผู้เข้าร่วมสนทนาในส่วนของกระทรวงฯ

1.	นายอนุรักษ์ จูริมาศ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
2.	นางผาณิต นิตินนท์ประภาส	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3.	นายกฤษศักดิ์ จันทจรวิวัฒน์	รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4.	นางสีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
5.	นางสุมิตรา พิบุญสมบัติ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
6.	นางจิตราภา สุนทรพิพิธ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
7.	นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์	รักษาราชการแทนหัวหน้ากลุ่มวิเทศสัมพันธ์
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
8.	นางศิริกุล อินทรพาณิชย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
9.	นางรัตนา นนทปัทมดุษย์	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 5 กลุ่มวิเทศสัมพันธ์
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คณะของรัฐมนตรีกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัว มาเลเซีย

1.	Dato' Seri Shahrizat Abdul Jalil	รัฐมนตรีกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัว มาเลเซีย
(Minister of Women and Family Development)
2.	Mr. Muhamed Noor Yacob	รองเลขาธิการกระทรวงกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัว มาเลเซีย
(Deputy Secretary General, Ministry of Women and Family Development)
3.	Datin Paduka Halimah Abdullah	อัครราชทูต สถานเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศไทย
(Minister, Embassy of Malaysia in Bangkok)

สาระการสนทนาสรุปได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์เพื่อการประสานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและมาเลเซีย
2. การจัดตั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย
3. ประเด็นความเสมอภาคชายหญิง
4. การทำงานกับองค์กรภาคเอกชน (NGO) ด้านสตรี
5. ปัญหาสตรีกับความรุนแรงในครอบครัว

1) การสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและมาเลเซีย เป็นประเด็นสำคัญและเป็นวัตถุประสงค์ของการเข้าเยี่ยมคารวะในครั้งนี้ โดยรัฐมนตรีฯ มาเลเซียได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการมาเยือนครั้งนี้ว่าเป็นนโยบายของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ที่ต้องการให้ตนมารู้จักกับรัฐมนตรีในกระทรวงที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ต้องการให้ไทยและมาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่ดี มีการประสานความร่วมมือ และโครงการแลกเปลี่ยนระดับประเทศกันในอนาคต เพราะมาเลเซียมีพรมแดนติดต่อกับไทย มีความคล้ายคลึงกับไทยในหลาย ๆ ด้าน ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อาศัยอยู่บริเวณพรมแดนทั้งสองประเทศเป็นพี่น้องกัน

ในวันที่ 21-22 ธันวาคม 2545 คณะรัฐมนตรีไทยจะมีการประชุมร่วมกับคณะรัฐมนตรีของมาเลเซียที่จังหวัดสงขลา ซึ่งจะมีการหารือกันในหลายประเด็น หวังว่าความร่วมมือและสัมพันธ์ระหว่างไทย-มาเลเซีย จะแน่นแฟ้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป

2) การจัดตั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการปฏิรูปราชการของรัฐบาล เพื่อต้องการรวมหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้าด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่องเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ รวมเป็น 1 สำนัก และกรมประชาสงเคราะห์เดิม เป็นกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในส่วนของงานด้านกิจการสตรีและครอบครัวเป็นอีก 1 สำนัก รวมอยู่ในกระทรวงฯ นี้ ซึ่งแต่เดิมงานด้านกิจการสตรีและครอบครัวนี้อยู่ภายใต้สังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรีมา 12 ปี และกระทรวงใหม่นี้เพิ่งก่อตั้งมาประมาณ 3 เดือน ภายใต้กระทรวงใหม่ ยังมีการรวมเอางานของรัฐวิสาหกิจ 2 หน่วยงานคือ การเคหะแห่งชาติ และสำนักงานธนาคาเคราะห์ และ 1 องค์การมหาชนคือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มารวมไว้ ในภารกิจหลักกระทรวงนี้ดูแลด้านปัจจัยสี่ และความเป็นอยู่โดยทั่วไปทางด้านสังคมของประชาชนไทย

ประเทศมาเลเซียเองก็คล้ายคลึงกับประเทศไทยคือ เพิ่งจะมีกระทรวงกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัว (Ministry of Women and Family Development) ได้ประมาณ 20 เดือน ซึ่งนับว่าเป็นกระทรวงตั้งใหม่เช่นกัน แต่เดิมงานด้านนี้อยู่ภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคม ต่อมานายกรัฐมนตรีมาเลเซียได้เห็นว่ากระทรวงนี้มีการกิจมากเกินไปจึงแยกงานด้านสตรีและกิจการครอบครัวแยกออกมาเป็นอีก 1 กระทรวง

ในส่วนของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย มีข้าราชการทั่วประเทศประมาณ 4,000 กว่าคน การทำงานจะเน้นที่คุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น หน่วยงานจะเล็กลงเพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน เน้นการประสานงานกับเอกชน และให้องค์กรประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น การทำงานจะเน้นจากล่างสู่บน (bottom-up) ยึดปัญหาความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก

ด้านการบริหารงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีผู้บริหารซึ่งเป็นข้าราชการระดับสูงสุดคือ ปลัดกระทรวง เป็นสตรี และหน่วยงานในสังกัด 3 หน่วยงาน 2 รัฐวิสาหกิจ และอีก 1 องค์การมหาชน รวม 6 หน่วยงาน ผู้บริหารเป็นหญิงกว่าครึ่ง คือ 4 หน่วยงาน ซึ่งหากมองในด้านการพัฒนาสตรีที่เน้นให้ ผู้หญิงมีส่วนในการบริหารทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสูง นับว่าเป็นมิติที่น่ายินดีที่ภายใต้กระทรวงฯ ใหม่ได้พิจารณาจากจิตความสามารถและให้อีกสตรีในการมีส่วนร่วมและตัดสินใจในระดับบริหารของประเทศ

กระทรวงกิจการสตรีและการพัฒนาครอบครัวมาเลเซีย มีข้าราชการในสังกัดประมาณ 600 คน รัฐมนตรีว่าการเป็นผู้หญิงและระดับผู้บริหารมีทั้งหญิงและชายเช่นกัน โดยรัฐมนตรีฯ มาเลเซียให้แง่คิดว่าการพัฒนาประเทศต้องเน้นความเสมอภาคทั้งหญิงและชาย ต้องให้ทั้งหญิงและชายมีความสุข แม้ในครอบครัวก็ตามหญิงและชายต้องเสมอภาคและมีความสุขอยู่ร่วมกัน

3) ประเด็นความเสมอภาคชายหญิง รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับความเสมอภาคชายหญิง (Gender Equality) โดยมีการระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ และภายใต้รัฐธรรมนูญหน่วยงานเกี่ยวข้องจะต้องมีนโยบายเพื่อนำสู่การปฏิบัติในรูปของโครงการและกิจกรรมการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องมีการเสนอรายงานต่อรัฐบาลเป็นระยะ ๆ

ในส่วนของมาเลเซียนั้น ได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในหลายประเด็นให้มีความเสมอภาคทางเพศ ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารมากขึ้นเช่นกัน

4) การทำงานกับองค์กรภาคเอกชน (NGO) ด้านสตรี ในส่วนของไทย NGO ด้านสตรีทำงานเข้มแข็งและได้มีบทบาทมาช่วยงานกระทรวงฯ มาก มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนให้กับ NGO ด้านเด็กและสตรี ทั้งนี้โดยให้องค์กรที่ต้องการขอรับการสนับสนุนเสนอโครงการเข้ามาและกระทรวงฯ จะพิจารณาให้การสนับสนุน ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียก็ให้การสนับสนุน NGO ด้านสตรีเช่นกัน โดยจะให้เงินเป็นเงินทุนในการดำเนินโครงการและกิจกรรมของ NGO ที่ทำงานในพื้นที่นั้น จะไม่เน้นการให้เงินทุนในด้านการบริหารจัดการองค์กร

5) ปัญหาสตรีกับความรุนแรงในครอบครัว ปัจจุบันประเทศไทย โดยสำนักงานกิจการสตรีและครอบครัว กำลังดำเนินการยกร่าง “พระราชบัญญัติขจัดความรุนแรงในครอบครัว” ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีมุมมองของการดูแลช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาความรุนแรง มุ่งที่จะกอบกู้ความเป็นครอบครัวโดยการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่เป็นคนส่วนใหญ่ที่ถูกระทำให้ได้รับความปลอดภัยไม่ถูกระงับซ้ำ ขณะเดียวกันก็หามาตรการเพื่อการฟื้นฟู ปรับปรุงพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงเพื่อให้สมาชิกของครอบครัวสามารถกลับมาอยู่ร่วมกันได้ ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถเยียวยาได้ และผู้ถูกระงับความต้องการที่จะแยกจากกัน นอกจากนี้ใน พรบ. ฉบับนี้ยังทำให้บุคคลที่สามารถเข้าไปแทรกแซงกับครอบครัวได้ในกรณีที่พบเห็นว่าครอบครัวใดมีความรุนแรง เช่น การทารุณกรรมเด็ก บุคคลภายนอกที่พบเห็นสามารถแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าไปจัดการและช่วยเหลือเด็กได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นลักษณะ Reporting Law กล่าวคือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและเฝ้าระวังปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เพราะฉะนั้นงานหลักของกระทรวงฯ ที่จะดำเนินการต่อไป คือ การผลักดันร่าง พรบ. ขจัดความรุนแรงในครอบครัวให้ผ่านความเห็นชอบของสภา และนำไปบังคับใช้ต่อไป

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวง
18 ธันวาคม 2545